

znanosti stoječo „intuicijo“. Nikakor ne zanikam, da so možne „genijalne“ osebe, ki gledajo stoletja naprej in spoznavajo „intuitivno“ resnice, ki jih mora znanost potrditi in potrjuje šele mnogo pozneje. Da se taka intuicija de facto nahaja, o tem priča najbolje zgodovina vseh znanosti. *Ne morem pa priznati nobene intuicije, katere rezultati bi striktno nasprotovali že obstoječim faktičnim rezultatom katerekoli znanosti.* Znanost se v resnici počasi, zelo počasi razvija, toda kar se *na ta način* dožene, velja zato sub specie aeternitatis. Kakor se menjava „moda“ za „modo“ v obleki, hrani itd., tako se menjava tudi „moda“ za „modo“ v človeškem mišljenju, čustvovanju in stremljenju, noseča v sebi kal smrti že ob svojem prvem koraku. Kakor se je v srednjem veku vsepovsod govorilo o nekem „kamnu modrosti“, ki ga nihče ni videl, tako se dandanes govori o neki skrivnostni „intuiciji“, čeprav je nihče ne pozna. Le — *znanost* hodi pri vsem tem strastnem padanju in dviganju hladnokrvno in neomajno svojo pot, le ta mirna in tiha znanost je pri iskanju resnice naša zadnja in edina solidna opora; kdor *zametuje* to oporo, sledi v najboljšem slučaju le svojemu *subjektivnemu* čustvu ali pa praznemu slavohlepju.

Jaz se torej popolnoma strinjam z Bergsonovim *principijelnim* nastopom proti dandanašnjemu puhlemu materialističnemu svetovnemu in življenjskemu naziranju, ravnotako občudujem Bergsona sam kot izredno duhovitega pisatelja; njegovemu pisateljevanju odrekam le znanstveni značaj: Bergson človeka *pregovarja*, ne *prepričuje*. S to kritiko sem hotel podati le *en* primer za ta način njegovega pisateljevanja.

ALOJZIJ GRADNIK:

ŽARIŠ IN ŽGEŠ . . .

Žariš in žgeš in v tvoji zlati luči
vsa trudna duša moja trepetá.
O solnce moje ti! Do dna, do dna
izpali me, do smrti me izmúči!

Naj tvoja vsa me prepoji svetloba,
in če zaprém poslednjikrat oči,
o, bodi lučka vsaj, ki večne dni
sijála mirno bo v globine groba.

